

**Deutsche Milchkontor GmbH και άλλοι
κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας
(αίτηση του Verwaltungsgericht της Φραγκφούρτης επί του Μάιν
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)**

«Αναζήτηση ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί χωρίς νόμιμη αιτία —
Αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη»

Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 205 έως 215/82

Περίληψη

- 1. Γεωργία — Κοινή οργάνωση αγορών — Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα — Ενισχύσεις για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη — Αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη — Έννοια (Κανονισμός του Συμβουλίου 986/68, άρθρο 1)*
- 2. Κράτη μέλη — Υποχρεώσεις — Εκτέλεση του κοινοτικού δικαίου — Εφαρμογή των τυπικών και ουσιαστικών κανόνων του εθνικού δικαίου — Προϋποθέσεις (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 5)*
- 3. Ευρωπαϊκές Κοινότητες — Ίδιοι πόροι — Κοινοτικές ενισχύσεις που καταβλήθηκαν χωρίς νόμιμη αιτία — Αναζήτηση — Διαφορές — Εφαρμογή του εθνικού δικαίου — Προϋποθέσεις και όρια (Κανονισμός του Συμβουλίου 729/70, άρθρο 8, παράγραφος 1)*
- 4. Ευρωπαϊκές Κοινότητες — Ίδιοι πόροι — Κοινοτικές ενισχύσεις που καταβλήθηκαν χωρίς νόμιμη αιτία — Αναζήτηση — Διαφορές — Εφαρμογή του εθνικού δικαίου — Έκταση — Βάρος αποδείξεως (Κανονισμός του Συμβουλίου 729/70, άρθρο 8, παράγραφος 1)*
- 5. Γεωργία — Κοινή οργάνωση αγορών — Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα — Ενισχύσεις για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη — Έλεγχος αν είναι σύμφωνο με την κοινοτική ρύθμιση — Υποχρέωση των εθνικών αρχών — Έκταση — Παραβάσεις — Συνέπειες — Εκτίμηση από το εθνικό δικαστήριο — Εφαρμογή του εθνικού δικαίου (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 5· κανονισμός του Συμβουλίου 729/70, άρθρο 8· κανονισμός της Επιτροπής 990/72, άρθρο 10)*

¹ — Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

1. Ένα προϊόν που αποτελείται από αποξηραμένο μίγμα που επιτυγχάνεται με εκτόνωση αποκορυφωμένου γάλακτος και από σκόνη που συντίθεται από ορρό γάλακτος, από καζεϊνικό νάτριο και από λακτόζη, δεν είναι αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη κατά την έννοια της κοινοτικής ρύθμισης περί ενισχύσεων για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη και, ιδίως, του άρθρου 1 του κανονισμού 986/68, ακόμα και αν η σύνθεσή του είναι ίδια με τη σύνθεση του αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη που προέρχεται από το άρμεγμα της αγελάδας.

2. Σύμφωνα με τις γενικές αρχές που αποτελούν τη βάση του θεσμικού συστήματος της Κοινότητας και οι οποίες διέπουν τις σχέσεις μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών, εναπόκειται στα κράτη μέλη, δυνάμει του άρθρου 5 της συνθήκης, να εξασφαλίσουν στο έδαφός τους την εκτέλεση των κοινοτικών ρυθμίσεων, ιδίως στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

Εφόσον το κοινοτικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων και των γενικών του αρχών, δεν περιέχει κοινούς κανόνες σχετικά με το θέμα αυτό, οι εθνικές αρχές ενεργούν κατά την εκτέλεση των κοινοτικών ρυθμίσεων βάσει των τυπικών και ουσιαστικών κανόνων του εθνικού τους δικαίου· εννοείται όμως, ότι ο κανόνας αυτός πρέπει να συμβιβάζεται με την απαίτηση της ενιαίας εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, που είναι αναγκαία για να αποφευχθεί η άνιση μεταχείριση των επιχειρηματιών.

3. Η αναζήτηση εκ μέρους των εθνικών αρχών των ποσών που έχουν καταβληθεί χωρίς νόμιμη αιτία ως ενισχύσεις σύμφωνα με την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση διενεργείται στο παρόν στάδιο εξέλιξως του κοινοτικού δικαίου σύμφωνα με τους κανόνες και τις διατυπώσεις που προβλέπει η εθνική νομοθεσία

υπό την επιφύλαξη των ορίων που θέτει το κοινοτικό δίκαιο, δηλαδή ότι οι κανόνες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο δεν μπορούν να καταλήγουν στο να καθιστούν πρακτικά αδύνατη την εφαρμογή της κοινοτικής ρύθμισης και ότι η εθνική νομοθεσία πρέπει να εφαρμόζεται με τρόπο που να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε σχέση με τις διαδικασίες που αποβλέπουν στην επίλυση διαφορών του ίδιου τύπου, που όμως είναι αμιγώς εθνικές.

Δεν αντιβαίνει στο κοινοτικό δίκαιο το να λαμβάνονται υπόψη από σχετική εθνική νομοθεσία, για να αποκλειστεί η αναζήτηση ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί χωρίς νόμιμη αιτία, κριτήρια, όπως η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η έκλειψη του πλουτισμού, η παρέλευση προθεσμίας ή το γεγονός ότι η διοίκηση εγνώριζε ή λόγω βαριάς αμέλειας αγνοούσε ότι κακώς προέβαινε στη χορήγηση των εν λόγω ενισχύσεων, με την επιφύλαξη, πάντως, ότι οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις είναι οι ίδιες με τις προϋποθέσεις για την ανάκτηση οικονομικών παροχών, αμιγώς εθνικών και ότι λαμβάνεται πλήρως υπόψη το συμφέρον της Κοινότητας.

4. Παραπέμποντας στο εθνικό δίκαιο ως προς την αναζήτηση ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί χωρίς νόμιμη αιτία, το άρθρο 8, παράγραφος 1 του κανονισμού 729/70 δεν κάνει καμία διάκριση μεταξύ των ουσιαστικών προϋποθέσεων της αναζήτησης αυτής και των διαδικαστικών και τυπικών κανόνων βάσει των οποίων πρέπει να γίνει η αναζήτηση. Άρα, και οι μεν και οι δε, συμπεριλαμβανομένων και των κανόνων περί του θάρους της αποδείξεως, καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο, με την επιφύλαξη των ορίων που αναφέρθηκαν παραπάνω, τα οποία είναι δυνατό να προκύπτουν, εν προκειμένω, από το κοινοτικό δίκαιο.

5. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εξακριβώνουν με κατάλληλους ελέγχους αν το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη είναι σύμφωνο με τη σχετική κοινοτική ρύθμιση για να αποφεύγεται η καταβολή κοινοτικών ενισχύσεων για προϊόντα που δεν δικαιούνται ενισχύσεως. Εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να κρίνει ποιοι είναι οι αναγκαίοι έλεγχοι για το

σκοπό αυτό λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, τα περιστατικά της υποθέσεως και τις διαθέσιμες τεχνικές μεθόδους.

Εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να κρίνει, δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, τις συνέπειες μιας ενδεχόμενης παράβασης αυτής της υποχρέωσης.

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 205-215/82,

που έχουν ως αντικείμενο ορισμένες αιτήσεις του Verwaltungsgericht της Φραγκφούρτης επί του Μάιν προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, με τις οποίες ζητείται, στο πλαίσιο των διοικητικών δικών που εκκρεμούν ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου

DEUTSCHE MILCHKONTOR GmbH (205/82),
E. KAMPFMEYER (206/82),
SCHWARZWALDMILCH GmbH (207/82),
INNTALER MISCHFUTTER GmbH & Co. KG (208/82),
HELMUT BECKER GmbH & Co. KG (209/82),
PLANGE KRAFTFUTTERWERKE GmbH & Co. KG (210/82),
JOSERA-WERK (211/82),
FRISCHLI-MILCHWERKE HOLTORF + SCHÄKEL KG (212/82),
HEMO MOHR KG (213/82),
DENKAVIT FUTTERMITTEL GmbH (214/82),
DMV LAGEREI- UND VERWALTUNGSGESELLSCHAFT mbH (215/82)

κατά

ΟΠΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, εκπροσωπούμενης από το Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft (Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Διατροφής και Δασοπονίας),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία διάφορων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου που αφορούν την αναζήτηση ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί χωρίς νόμιμη αιτία για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη που χρησιμοποιείται για τη διατροφή των ζώων,